

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marta Węglewska

Protokolant: Agnieszka Curyl

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2016 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko M. K. (2)

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

1. Ustanawia z dniem 16 lutego 2016 rozdzielność majątkową pomiędzy M. K. (1) urodzonym (...) a M. K. (2) nazwisko rodowe Ś. urodzoną (...), którzy związek małżeński zawarli dnia (...) roku w P. za numerem aktu (...);
2. W pozostałym zakresie oddala powództwo;
3. Koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 26 października 2015 r. M. K. (1) wniósł o ustanowienie z dniem 19 sierpnia 2015r. rozdzielności majątkowej pomiędzy nim a pozwaną M. K., którzy pozostają w związku małżeńskim zawartym w dniu (...) r. W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż strony zawarły związek małżeński w dniu (...) r. w P.. W dniu (...) r. pozwana M. K. (2) wyprowadziła się z mieszkania wspólnie zajmowanego przez strony. Od tego czasu strony pozostają w faktycznej separacji i nie ma widoków na zmianę tej sytuacji. Nadto, między stronami zawisło postępowanie o rozwiązanie związku małżeńskiego. Podał, iż małżonkowie nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. Powód prowadzi działalność gospodarczą osobiście, jest to jego jedyne źródło utrzymania. W zakresie prowadzonej działalności powód zaciąga wiele zobowiązań. W celu prawidłowego zabezpieczenia zawieranych umów często musi przedstawić gwarancje bankową lub ubezpieczeniową. Nadto, w przypadku odroczenia płatności za wykonane zlecenie powód zmuszony jest zaciągnąć kredyty na sfinansowanie wynagrodzeń działających na jego rzecz podwykonawców. Powód nie posiada aktualnie żadnych wymagalnych lub niezaspokojonych wierzytelności, zobowiązania zarówno podatkowe, wobec ZUS jak i wobec wierzycieli prywatnych reguluje w pełnej wysokości i w terminie. Powód wskazał, że nie ma zagrożenia dla interesów osób trzecich, nie zachodzi przeszkoda uniemożliwiająca orzeczenie rozdzielności majątkowej. Dla zaciągnięcia zobowiązania, w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej wymagane jest oświadczenie w zakresie ustroju majątkowego małżeńskiego lub zgoda współmałżonka na zaciągnięcie zobowiązania. W tym stanie, wobec faktycznej separacji stron oraz braku możliwości współdziałania pozostanie we współwłasności majątkowej małżeńskiej, pomimo zawisłej sprawy o rozwód może być znacznym utrudnieniem dla powoda w prowadzeniu działalności gospodarczej i uzyskiwaniu dochodów (k. 5 – 7).

Powód – M. K. (1) na rozprawie i przed zamknięciem rozprawy popierał powództwo jak w pozwie (k. 47, nagranie 00:01:31, płyta CD – k. 49, k. 59, nagranie 00:48:16, płyta CD – k. 60).

Pozwana – M. K. (2) na rozprawie w dniu 16 lutego 2016 r., uznała powództwo z datą wyrokowania wnosząc o zniesienie kosztów, aż do zamknięcia rozprawy podtrzymywała swoje stanowisko (k.47, nagranie 00:01:31, płyta CD – k. 49; k. 57, nagranie 00:03:53 i k. 59, nagranie 00:48:16, płyta CD – k. 60)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. (1) i M. K. (2) są małżeństwem. Związek małżeński zawarli w dniu (...) r. w P.. Ze związku tego mają córkę G. K. w wieku 4 lata i 6 miesięcy.

M. K. (1) ma 36 lat i prowadzi własną działalność gospodarczą. Mieszka w O. z rodzicami. Potrzebuje swobody w dysponowaniu środkami finansowymi w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Prowadzi remont domu na potrzeby wynajmu mieszkania. Wytoczył powództwo o rozwód przez Sądem Okręgowym w Warszawie, bez orzekania o winie. Płaci na rzecz córki alimenty w kwocie 600 zł miesięcznie. W ramach działalności gospodarczej posiada sprzęt biurowy. Spłaca leasing operacyjny na samochód a.-miesięczna rata około 1600 zł. brutto. Pomagają mu rodzice. Wie gdzie mieszka i pracuje żona i formalnie pozostaje z nią w kontakcie, może np. zadzwonić.

M. K. (2) ma 29 lat i z zawodu jest (...) Mieszka w W.. Wyprowadziła się z wspólnie zajmowanego mieszkania w dniu (...) r. z powodu nieporozumień z mężem. Sprawuje opiekę nad małoletnią córką – G.. Otrzymuje od męża alimenty na utrzymanie córki w kwocie 600 zł. Otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1.660 netto, z tych pieniędzy do tej pory opłacała rachunki związane z utrzymaniem siebie, kartę miejską, i potrzeby dziecka. Zaciągnęła i spłaca pożyczkę na spłatę zakupionego przez siebie łóżka- 62 zł. miesięczna rata. W żaden sposób nie utrudnia prowadzenie działalności gospodarczej męża.

Dotychczas strony nie zawierały żadnych umów majątkowych. M. K. (1) i M. K. (2) nie mieszkają wspólnie od (...) r. Od tej daty nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, pozostają w konflikcie, nie porozumiewają się w sprawach dotyczących zarządem majątkiem wspólnym. Nie zawierali umów majątkowych małżeńskich. Między stronami toczy się sprawa rozwodowa w Sądzie Okręgowym w Warszawie. M. K. (2) wyraża zgodę na rozwód. Strony kontaktują się jedynie w sprawach dotyczących ich małoletniej córki. Powód odwiedza pozwaną ale nie omawiał z nią spraw majątkowych. Przyczyną wystąpienia przez powoda z żądaniem ustanowienia rozdzielności majątkowej pomiędzy małżonkami jest prowadzona przez niego działalność gospodarcza i chęć uzyskania swobody w możliwości jej prowadzenia i zaciągnięcie zobowiązań, ażeby nie obciążały pozwanej, jak również faktyczna separacja pomiędzy małżonkami.

W skład ich majątku wspólnego wchodzi: wyposażenie mieszkania, które powód ocenia na wartość około 10.000 zł. Obie strony podkreślają, że poczynione zostały pewne nakłady z majątku wspólnego.

Pomiędzy stronami toczy się w Sądzie Okręgowym w Warszawie wszczęte przez M. K. (1) postępowanie o rozwód, bez orzekania o winie. Małżonkowie nie widzą możliwości powrotu do wspólnego pożycia.

Istnieje między nimi faktyczna separacja na płaszczyźnie gospodarczej, emocjonalnej i fizycznej.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o następujące dowody: kopię odpisu skróconego aktu małżeństwa (k. 11 – 12), oświadczenie (k. 14), kopię pozwu o rozwód (k. 15), kopię wyciągów (k. 16 – 22), kopię aktu poświadczenia dziedziczenia (k. 23 – 25), kopię umowy o ustanowieniu odrębnej własności lokalu (k. 26 – 33), zeznań M. K. (2) w charakterze strony (k. 57, nagranie 00:02:19 – 00:05:32, k. 58, nagranie 00:27:28 – 00:48:16, płyta CD – k. 60), zeznań M. K. (1) (k. 57, nagranie 00:05:45 – 00:06:20; k. 57 – 58, nagranie 00:06:40 – 00:27:28, płyta CD – k. 60).

Stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt, powołanych wyżej oraz przesłuchania stron. Prawdziwość dokumentów i fakt ich sporządzenia w zakresie, w jakim stanowiły podstawę ustalenia stanu faktycznego

sprawy, nie budziły wątpliwości i korespondowały ze sobą, stąd zostały uznane przez sąd za wiarygodne. Co prawda, stanowiska stron przedstawione w przesłuchaniach różniły się między sobą, jednak w zakresie istnienia przesłanek ustanowienia rozdzielności majątkowej przedstawiały zdaniem Sądu jasny obraz stanu faktycznego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 52 § 1 i 2 kro z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej. Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa.

Ustawodawca nie sprecyzował, jak należy rozumieć pojęcie „ważne powody” i do kompetencji sądu pozostawił ustalanie, czy powody takie zachodzą w konkretnej sprawie. Zadaniem Sądu więc pozostaje szczegółowa analiza całokształtu sytuacji, która zdecydowała, iż jeden z małżonków domaga się orzeczenia rozdzielności majątkowej.

Ważnymi powodami uzasadniającymi ustanowienie rozdzielności majątkowej w rozumieniu przepisu art. 52 § 1 kro mogą być w szczególności separacja faktyczna małżonków, trwonienie majątku przez jednego z nich, alkoholizm, narkomania, hazard, uporczywy brak przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny, czy dokonywanie szczególnie ryzykownych operacji finansowych zagrażających materialnym podstawom bytu rodziny.

Podstawowym warunkiem prawidłowego działania ustroju wspólności majątkowej jest harmonijne funkcjonowanie małżeństwa w przeciwnym wypadku ustrój wspólności nie może spełniać wyznaczonej roli.

W rozpoznawanej sprawie zostało ustalone, iż strony od (...) r., kiedy M. K. (2) wyprowadziła się z wspólnie zajmowanego mieszkania, nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, nie zamieszkują wspólnie, a zatem pozostają w faktycznej separacji i żyją w rozłączeniu, nie łączą ich więzi uczuciowe, ustało pożycie między nimi, a ponadto od (...) r. toczy się pomiędzy nimi postępowanie rozwodowe. W ocenie Sądu Rejonowego separacja ta nosi znamiona trwałości. Obecnie żaden z małżonków nie stara się o powrót do wspólnego pożycia, a nawet nie deklaruje takiej chęci. Strony nie porozumiewają się w żadnych kwestiach, w tym dotyczących zarządu majątkiem wspólnym. Strony samodzielnie, nie informując drugiego małżonka, dysponują własnymi dochodami. Prowadzą już osobne życie. W sprawie niniejszej w istocie stopień skonfliktowania stron uzasadnia w pełni wniosek, że małżonkowie praktycznie utracili możliwość wspólnego zarządu majątkiem.

Dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy obojętne jest wprawdzie czy pomiędzy małżonkami zachodzi zupełny i trwały rozkład pożycia małżeńskiego, ponieważ ważne powody w rozumieniu cytowanego przepisu nie mogą być utożsamiane z przyczynami rozvodu. Nie ulega jednak wątpliwości, iż trwałość rozkładu pożycia, przy istnieniu formalnej wspólności prowadzi do znacznych komplikacji w zakresie czynności dotyczących majątku wspólnego.

Pozwana w toku procesu uznała powództwo, lecz z datą wyrokowania a nie datą (...) r. (dnia następnego po wyprowadzeniu się pozwanej z wspólnie zajmowanego mieszkania), jak tego żądał powód. Uznanie to jest zgodne z prawem i zasadami współżycia społecznego i nie zmierza do obejścia prawa, co zostało wykazane w toku postępowania dowodowego. Jednak w sprawie o ustanowienie rozdzielności majątkowej Sąd nie może oprzeć rozstrzygnięcia tylko i wyłącznie na uznaniu powództwa. Przeprowadzone postępowanie dowodowe bezspornie wykazało, iż w sprawie zostały spełnione przesłanki do ustanowienia rozdzielności majątkowej pomiędzy stronami.

W tym stanie rzeczy sporna była jedynie data z którą rozdzielność majątkową pomiędzy stronami należało ustanowić.

Ustanawiając rozdzielność majątkową Sąd obowiązany jest bowiem oznaczyć w wyroku dzień, w którym ona powstaje. Zasadą jest, że jest to dzień mieszczący się między dniem wytoczenia powództwa a dniem wydania wyroku, a nawet uprawomocnienia się wyroku. Ustanowienie rozdzielności majątkowej z datą wsteczną może nastąpić w sytuacjach wyjątkowych.

W rozpoznawanej sprawie takiej wyjątkowości Sąd się nie dopatrył. Powód domagał się orzeczenia rozdzielności z datą (...) r. tj. od dnia następnego po wyprowadzeniu się pozwanej z wspólnie zajmowanego z mężem mieszkania. Powód uzasadnił swoje roszczenie okolicznością, iż z uwagi na prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą chciały uzyskać swobodę w możliwości jej prowadzenia i zaciąganiu na ten cel zobowiązań.

Zdaniem Sądu w dacie wskazanej przez powoda nie istniały tego rodzaju wyjątkowe okoliczności, które pozwalałyby na uwzględnienie powództwa w całości. W tej dacie bowiem małżonkowie co prawda już nie zamieszkiwali razem i nie dokonywali wspólnie czynności związanych z ich majątkiem wspólnym.

Ustanowienie rozdzielności majątkowej z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa jest dopuszczalne jedynie tylko wtedy, gdy z powodu separacji faktycznej niemożliwie było już w tym dniu współdziałanie małżonków w zarządzie ich majątkiem wspólnym.

W niniejszym przypadku Sąd nie dopatrył się żadnych szczególnej okoliczności uniemożliwiającej zarząd majątkiem wspólnym. W ocenie Sądu, nic stronom tego postępowania nie uniemożliwiła takiego zarządu majątkiem wspólnym. W istocie strony zgadzają się na rozwód, nie ufają już sobie, zarzucają sobie oboje nakłady z majątku wspólnego, które w ocenie każdej ze stron powinny być przedmiotem rozliczenia. Może to być przedmiotem ustalania i rozliczania ale po ustaleniu rozdzielności czy to ugodowo czy w sprawie o podział majątku dorobkowego. Tym niemniej ustalenie z datą wsteczną nie ma żadnego oparcia w przepisach prawa. Poza tym działalność gospodarcza prowadzona przez powoda nie napotkała jak dotychczas na żadną przeszkodę związaną z tym, że nie jest ustalona rozdzielność majątkowa. Powód, którego obciąża ciężar dowodu nie wykazał takiej okoliczności.

Tymczasem stosownie do treści art. 41 § 2 kro jeżeli małżonek zaciągnął zobowiązanie bez zgody drugiego małżonka albo zobowiązanie jednego z małżonków nie wynika z czynności prawnej, wierzyciel może żądać zaspokojenia z majątku osobistego dłużnika, z wynagrodzenia za pracę lub z dochodów uzyskanych przez dłużnika z innej działalności zarobkowej, jak również z korzyści uzyskanych z jego praw, o których mowa w art. 33 pkt 9, a jeżeli wierzytelność powstała w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa, także z przedmiotów majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa.

Wierzyciel może żądać zaspokojenia także z majątku wspólnego małżonków, jeżeli małżonek zaciągnął zobowiązanie za zgodą drugiego małżonka (art. 41 § 1 kro).

Cytowane przepisy jednoznacznie wskazują, iż odpowiedzialność osobistą ponosi strona stosunku prawnego; możliwość ponoszenia odpowiedzialności majątkiem wspólnym jest uzależniona od wyrażenia przez małżonka zgody na zaciągnięcie zobowiązania przez współmałżonka. Całokształt okoliczności w ocenie Sądu sprawia, że nie ma ani prawnej możliwości ani potrzeby merytorycznej, życiowej aby tę datę określać jako datę wsteczną. Reasumując ten wątek, M. K. (1), na którym spoczywał ciężar wykazania wyjątkowych okoliczności uzasadniających orzeczenie rozdzielności majątkowej z datą wsteczną, nie wykazał ich istnienia i dlatego też powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu.

Z wszystkich wyżej wymienionych względów Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że w przypadku małżonków M. K. (1) i M. K. (2) zaistniały ważne powody uzasadniające uwzględnienie powództwa, zaś orzeczenie rozdzielności majątkowej nie zagraża dobru rodziny, nie sprzeciwia się też temu interes wierzycieli. Sąd uznał za zasadne ustanowienie rozdzielności majątkowej pomiędzy stronami z data wyrokowania oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Biorąc pod uwagę powyższe na podstawie art. 52 § 1 i 2 kro orzeczono jak w sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc.